

**Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. b)**

Limba și literatura maghiară maternă

Testul 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Babits Mihály: Sugár

*Hogy bomlanak, hogy hullanak
a fésűk és gyűrűs csatok:
ha büszkén a tükör előtt
bontod villanyos hajzatod!
Úgy nyúlik karcsú két karod
a válladtól a fürtödig,
mint antik kancsó két füle
ha könnyed ívben fölszökik.*

*Ó kancsók kincse! drága kincs!
Kincsek kancsója! Csókedény!
Hozzád hasonló semmi sincs,
szent vággyal nézlek téged én!
Eleven kancsó! életé,
kiben a nagy elixír áll,
amelytől élő lesz a holt
s a koldus több lesz, mint király.*

*Hogyan dicsérjem termeted?
A pálmafák, a cédrusok,
az árboc és a liliom
az mind nem él, az nem mozog...
De benned minden izom él,
idegek, izmok és inak,
titkon mint rejtelmes habok
szélcsöndben is hullámlanak.*

*Amerre jársz, a levegő
megkéjesül, megfinomul
s miként dicsfény a szent köré
testedhez fényköddel borul.
Kályhában fellobog a láng,
falon az óra elakad,
ha büszkén a tükör előtt
kibontod élő derekad. (1909)*

Forrás: Babits Mihály összegyűjtött versei I. Unikornis Kiadó, 1993. 42–43.

elixír = örök életet adó csodaszer

- a. Milyen hangnemben szólal meg a beszélő? Válaszában figyeljen a mondatok változatosságára, érzelemkifejező szerepére! 5 pont
- b. Hogyan jeleníti meg a lírai én a kedves alakját, tulajdonságait? 5 pont
- c. Értelmezze a „kancsó” jelentéseit a versben! 5 pont
- d. Milyen stílusalakzatok szervezik a mű világát? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszolja a kérdésekre!

A videóklip egyik korai, a '70-es években népszerű brit elnevezése, a „pop-promó” [pop-promo], amely a videóklipet nyíltan reklámeszközként határozta meg, aligha jöhetett volna létre a tévés fellépéseket helyettesítő, illetve a kifejezetten a televíziós terjesztés szándékával készült promóciós klipek – röviden: a televízió médiuma – nélkül. A Top of the Pops meghívottjai olykor

maguk helyett az élő előadást mintegy pótoló promóciós kisfilmeket küldtek. Bár a BBC-nél mélységesen elleneztek ezt a gyakorlatot attól az elgondolástól vezéreltetve, hogy „a közönség »élőben« szeretne »találkozni« kedvenc művészeivel, nem pedig előzetesen legyártott filmklipet nézni a tévében”, de több ízben is, így például a koncertezéstől 1966 augusztusától visszavonuló Beatles-szel kivételt tettek. A pre-MTV videóklip-történetek egyik legemlékezetesebb és talán legtöbbet taglalt, a Top of the Pops-hoz kapcsolódó epizódját a Queen és a Bohemian Rhapsody című daluk sorsa képezi. Amikor 1975-ben a Bohemian Rhapsody a brit slágerlisták 30. helyére került, a Queenet meghívták a Top of the Pops-ba, ám a zenekar tagjai úgy vélték, hogy nem tudnák a dal nevezetes, bonyolult operabetéjét, kórusrészletét megfelelő minőségű élő produkcióként előadni. Kisfilmet forgattak Bruce Gowers televíziós rendezővel, és az élő fellépés helyett a videót küldték el a tévéműsor szerkesztőinek, ám azok először nem adták le azt a műsorban. A Bohemian Rhapsody hamarosan előbbre lépett a slágerlistán, s bár a zenészek a következő invitálás alkalmával sem fáradtak el a tévéstúdióba, de a Top of the Pops 1975 novemberében végül mégis sugározta a videóklipet. A következő héten a hatperces Bohemian Rhapsody a brit slágerlista első helyére került, ezt a pozícióját pedig kilenc héten át megőrizte, megdöntve a korabeli rekordokat. Bár ugyancsak túlzó megállapítás kijelenteni, hogy a Queen a Bohemian Rhapsodyvel „gyakorlatilag feltalálta a videóklipet hét évvel az MTV elindulása előtt” de kétségtelen, hogy a videóklip televíziós terjesztése, illetve a korabeli előadásalapú „pop-promók” közül kiemelkedő audiovizuális megoldásai (például az operabetétnél látható optikai torzítások, az öt részre tagolható progresszív rock-dal zenei felépítését hűen követő klipszerkezet) nagymértékben meghatározták azt, hogy a kislemezből pár hónapon belül több, mint egymillió példány keljen el – hozzájárulva ahhoz is, hogy a lemezkiadó cégek nagyobb potenciált lássanak meg a videóklip-formátumban.

(Milián Orsolya: Videóklip-történetek és a webkettes „pop-promó”. In: www.apertura.hu)

1. Állapítsa meg az alábbi kijelentések igazságtartalmát! Jelölje I (igaz) vagy H (hamis) betűjellel!
 - a. A videóklip egyik első elnevezése a pop-promó volt.
 - b. A pre-MTV egyik legemlékezetesebb pillanatát a Queen okozta.
 - c. A Queen azért nem vállalta a fellépést, mert az énekes hangszálai begyulladtak.
 - d. A Bohemian Rhapsody összesen kilenc héten keresztül vezette a brit slágerlistát.
 - e. A Queen gyakorlatilag feltalálta a videóklipet, nyolc évvel a zenecsatorna elindulása előtt.5 pont
 2. Írja ki a szövegben található együttesek és televíziós csatornák neveit! 4 pont
 3. Milyen kommunikációs funkció érvényesül a szövegben? Indokolja válaszát! 6 pont
 4. Fejtse ki véleményét 10–15 mondatban arról, hogy ön számára mennyire fontos/nem fontos egy dalhoz elkészült videóklip! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont
- Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Értékrendek találkozásai az irodalomban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. **Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, Katona József: Bánk bán, Arany János: Szondi két apródja** vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott irodalmi alkotás műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a szereplők közti viszonyok megjelenítése 5 pont
- c. a különböző értékrendek bemutatása 5 pont
- d. a műbeli beszédek szerepe az alkotásban 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.